

Behoort bij besluit van
de gemeenteraad
datum invullen > ,
Mij bekend de secretaris,

P.J. Peters

Raadsoverwegingen

**Verklaring van geen bedenkingen
Omgevingsvergunning Angerensestraat 38 te Gendt.**

Gemeente Lingewaard

1. Inleiding.

Op 2 maart 2015 heeft de heer L.A.M. Bouwens een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend voor het uitbreiden van de geitenhouderij door het bouwen van een geitenstal en zes sleufsilo's. De geitenstal is deels en de sleufsilo's zijn geheel gelegen buiten het agrarisch bouwvlak zoals dat in het bestemmingsplan Buitengebied is geprojecteerd. Er kan uitsluitend met toepassing van artikel 2.12 lid 1a, onder 3 van de Wabo vergunning worden verleend voor de beoogde uitbreiding van het bedrijf.

Op 2 februari 2015 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten in principe medewerking te verlenen aan de aanvraag omgevingsvergunning gericht op de uitbreiding van het agrarisch bedrijf buiten het op de bestemmingsplankaart aangegeven bouwvlak en in te stemmen met de ruimtelijke onderbouwning. In verband hiermee heeft het ontwerp van de omgevingsvergunning met bijbehorende stukken op grond van het bepaalde in de Awb met ingang van 25 februari 2016 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van ter inzage legging zijn twee zienswijzen ingediend.

Het college heeft op 1 augustus 2016 een omgevingsvergunning verleend voor de uitbreiding van een geitenbedrijf gelegen aan de Angerensestraat 38 te Gendt. Tegen de verleende vergunning is beroep ingesteld bij de rechtbank Gelderland. Tevens is een verzoek om voorlopige voorziening ingediend. Op 15 november 2016 heeft de voorzieningenrechter het verzoek om voorlopige voorziening toegekend en het besluit geschorst.

Op 26 april 2017 heeft de rechtbank het beroep gegrond verklaard en het bestreden besluit vernietigd. Daarbij heeft de rechtbank tevens bepaald dat het college van burgemeester en wethouders binnen 16 weken opnieuw op de aanvraag dient te beslissen. De rechtbank heeft geoordeeld dat de vereiste verklaring van geen bedenkingen ontbreekt. Verder heeft de rechtbank geconcludeerd dat het plan in strijd is met de provinciale Omgevingsverordening en dat de ruimtelijke onderbouwning in zoverre een onderzoeks- en motiveringsgebrek kent.

De gemeenteraad heeft een lijst categorieën van gevallen als bedoeld in artikel 6.5 lid 3 Bor lid 3 vastgesteld. De uitbreiding van de geitenhouderij kan niet worden aangemerkt als één van de categorieën gevallen als genoemd op de lijst. In het bestemmingsplan is de geitenhouderij namelijk aangewezen als een intensieve veehouderij. Bovendien is de ontwikkeling strijdig met gemeentelijk beleid. Om een besluit op de aanvraag omgevingsvergunning te kunnen nemen, dient de gemeenteraad derhalve te beslissen over het al dan niet verlenen van een verklaring van geen bedenkingen, voordat een besluit over het verlenen van de vergunning gegeven kan worden.

Het bestemmingsplan Buitengebied is vastgesteld op 31 oktober 2013. Tegen dit besluit werd onder meer beroep ingesteld door vergunninghouder. Dit beroep, dat gericht was tegen de omvang van het bouwvlak is door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ongegrond verklaard.

De aanvraag ziet eveneens op een uitbreiding van het bedrijf tot een omvang die groter is dan 1,5 ha. Wij hebben de aanvraag getoetst aan de vraag of er aanleiding is om af te wijken van het gemeentelijk beleid en van het bestemmingsplan Buitengebied.

2. Overwegingen.

2.1 Gemeentelijk beleid en planologische kader

Op grond van de beleidsuitgangspunten voor het buitengebied bedraagt de oppervlakte van een agrarisch bouwvlak in het gebied 'de oeverwallen' maximaal 1,5 ha. In de planregels is hiertoe een wijzigingsmogelijkheid opgenomen om een bestaand bedrijf uit te breiden tot maximaal 1,5 ha.

Er kan alleen dan medewerking worden verleend aan een uitbreiding **tot** 1,5 ha indien de noodzaak van de uitbreiding wordt getoetst en wordt aangetoond dat het een duurzame ontwikkeling betreft die landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden, alsmede omliggende functies en milieuwaarden niet onevenredig beperkt of aantast. Bij de wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van uitbreiding van de agrarische bedrijven wordt tevens een landschappelijke inpassing als voorwaarde opgenomen. Verder dient de waterberging te worden geregeld.

De maximale toegestane omvang (1,5 ha) van agrarische bedrijven (niet zijnde glastuinbouw) in het bestemmingsplan is bepaald aan de hand van:

- de schaal van het gebied,
- de diversiteit aan functies in het gebied.

Indien de gevraagde omgevingsvergunning voor de bouw van een schuur en de aanleg van sleufsilo's wordt verleend, bedraagt de oppervlakte van het agrarisch bouwvlak, uitgaande van de bestaande omvang van het bouwvlak, meer dan 1,5 ha. De aanvraag past niet in het gemeentelijk beleid.

2.2 Ruimtelijke onderbouwing

In de opgestelde ruimtelijke onderbouwing die behoorde bij het besluit tot verlening van de omgevingsvergunning bouw werd toegelicht en gemotiveerd, dat er geen milieuhygiënische belemmeringen zijn om medewerking te verlenen en de bouw en realisering van de geitenstal en de sleufsilo's. Gesteld is dat de uitbreiding noodzakelijk is voor een duurzame ontwikkeling en de voortzetting van het agrarisch bedrijf.

Indien de aan het college gevraagde vergunning wederom wordt verleend, zal overeenkomstig de uitspraak van de Rechtbank, voldoende gemotiveerd moeten worden waarom een afwijking van het beleid gerechtvaardigd is. Daarbij dient met name beoordeeld te worden of de uitbreiding van de geitenhouderij ook als een duurzame ontwikkeling kan worden beschouwd. Om te kunnen beoordelen of sprake is van een duurzame ontwikkeling dient ook te worden getoetst of de omvang van het bedrijf past in de omgeving en of een goed woon- en leefklimaat voor de in de nabijheid van het bedrijf gelegen woningen kan worden gegarandeerd.

2.3 Zienswijzen

Gedurende de termijn van inzagelegging zijn twee zienswijzen ingediend. Deze zijn tijdig ingediend. Per zienswijze wordt hierna een samenvatting en beantwoording gegeven.

2.3.1 Zienswijze 1 (d.d. 18 maart 2015, ingekomen 20 maart 2015 en 3 april 2015, ingekomen op 7 april 2015)

Indieners van de zienswijze ervaren nu al veel overlast (stank en vliegen) door de intensieve veeteelt rondom hun woning. Er is al een acceptabele grens overschreden en met de uitbreiding van de geitenhouderij zou dit nog meer worden. Tevens maken zij zich zorgen over de hoeveelheid fosfaten die in grote hoeveelheden in de grond rondom hen verdwijnen door de overbemesting op de weilanden en de gevolgen voor de gezondheid hierdoor.

Reactie

Op 27 juli 2010 is voor de milieuactiviteit een nieuwe, de gehele inrichting omvattende vergunning (revisievergunning) verstrekt. De effecten op het milieu zijn hierin beoordeeld. Het houden van geiten op deze locatie is reeds vergund. Het uitrijden van mest is gebonden aan de regels in de Meststoffenwet.

Ten behoeve van deze grote planologische afwijking is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld door Geling Advies d.d. 26 februari 2015. In deze ruimtelijke onderbouwing zijn eveneens de milieuaspecten beoordeeld. Uit deze ruimtelijke onderbouwing blijkt dat er met betrekking tot het aspect geur wordt voldaan aan de

wettelijke afstanden en geurnormen. Het aspect geur vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

2.3.2 Zienswijze 2 (d.d. 8 maart 2015, ingekomen op 14 maart 2015)

De omwonenden maken zich ernstige zorgen over de luchtkwaliteit, de geluidtoename alsmede het risico op Q-koorts. Zij hebben de navolgende vragen en bezwaren.

1. Is de bestaande activiteit al volledig vergund qua milieu en bestemmingsplan?
2. Zo ja, hoeveel geiten zijn op dit moment toegestaan?
3. Hoe kan een al gestopte agrarische activiteit na vele jaren van illegale caravanstalling toch weer opgestart worden?
4. Hoe beoordeelt de gemeente het gezondheidsrisico omtrent Q-koorts?
5. Is er bij de gemeente bekend welke activiteiten er werkelijk plaatsvinden op het perceel, zoals opslag met mest, houden van een koeienstal en een mogelijke 2^e bedrijfswoning?

Reactie.

Naar aanleiding van de gestelde vragen merken wij het volgende op.

Ad. 1. De revisiemilieuvergunning is reeds op 27 juli 2010 verleend. De nu voorliggende aanvraag en ontwerpbesluit betreffen het planologisch mogelijk maken van de bouw van de geitenstal en 6 sleufsilos.

Ad. 2. Er is een milieuvergunning afgegeven voor in totaal 2.225 geiten. In de nieuw te bouwen stal zullen 1503 geiten en 15 bokken worden gehouden.

Ad. 3. In het verleden vonden in een bepaalde periode geen agrarische activiteiten plaats. De op 6 augustus 1996 voor dit bedrijf verleende milieuvergunning voor het houden van varkens bleef van kracht. Op 27 juli 2010 is op grond van het bepaalde in de Wet milieubeheer voor deze inrichting een revisievergunning milieu verleend. Deze vergunning is onherroepelijk. Voor de onderdelen waarvoor nog geen omgevingsvergunning voor het onderdeel bouwen is verleend, is de milieuvergunning nog niet in werking getreden. Gelet daarop kunnen agrarische activiteiten plaatsvinden.

Ad. 4. Vanuit het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) en Economische Zaken zijn er landelijke maatregelen genomen om de verspreiding van Q-koorts te voorkomen. Het bedrijf dient zich aan deze maatregelen te houden. Zie hiervoor de factsheet Maatregelen Q-koorts die te vinden is op rijksoverheid.nl.

Ad. 5. Er worden namens de gemeente regelmatig periodiek controles uitgevoerd bij het bedrijf. Indien er sprake is van strijdige situaties wordt hierop worden gehandhaafd. Ook is het mogelijk om bij overlast c.q. overtredingen een klacht/melding in te dienen bij het provincieloket@gelderland.nl. Ook deze klachten/meldingen zullen dan in behandeling worden genomen. Tot op heden hebben de klachten geen aanleiding gegeven tot handhavingsacties.

2.4 Duurzame ontwikkeling

Uitgangspunt van het bestemmingsplan Buitengebied is dat wordt gestreefd naar duurzaamheid. Dit houdt in dat keuzes gemaakt worden die ook op langere termijn bijdragen aan een gezonde leef- en werkomgeving. Duurzaamheid wordt doorvertaald in economische, ecologische en sociaal maatschappelijke ontwikkeling, ofwel de principes profit, planet, people. Het bestemmingsplan is het instrument om ontwikkelingen te faciliteren en belangrijke waarden te beschermen. Indien wordt afgeweken van het bestemmingsplan is dit uitgangspunt eveneens leidend.

1. *Profit.* In de ruimtelijke onderbouwing is aangegeven dat het in verband met een doelmatige en efficiënte bedrijfsvoering van belang is dat het geitenbedrijf kan uitbreiden. Hiermee is aangetoond, dat de ontwikkeling vanuit dit perspectief als duurzaam kan worden beschouwd.

2. *Planet*. In de ruimtelijke onderbouwing is toegelicht dat voldaan kan worden aan milieueisen. Deze constatering is echter onvoldoende om vast te kunnen stellen dat de ontwikkeling gelet op het principe planet als duurzaam kan worden beschouwd. Enerzijds speelt hierbij de vraag een rol of het bedrijf voldoende landschappelijk is ingepast en anderzijds of het bedrijf qua omvang past in het landschap.

Om dit te kunnen beoordelen dient te worden getoetst aan de beschreven waarden van het gebied waarin het perceel Angerensestraat 38 te Gendt is gelegen.

Het gebied waarin het perceel is gelegen is bestemd tot Agrarisch – Oeverwallen. In de toelichting van het bestemmingsplan is dit gebied als volgt omschreven. Het gebied oeverwallen wordt gekenmerkt door kleinschaligheid en een verscheidenheid aan activiteiten. De bestemming is gericht op het behoud en bescherming van bestaande functies en biedt de mogelijkheid om de verscheidenheid te versterken.

De vraag is, of het landschappelijk gezien wenselijk is om een grotere omvang dan 1,5 ha op deze locatie toe te staan. Dit is als volgt getoetst aan het *Landschapsontwikkelingsplan (LOP)*.

De locatie is gelegen op de oeverwallen. In het LOP is het landschapsbeleid voor het buitengebied van de gemeente vastgelegd. In het rivierengebied wordt van oudsher gewoond op de hoger gelegen oeverwallen. Oeverwallen kenmerken zich als afwisselend, kleinschalig en blokvormig. Boomgaarden, weilanden, boerenerven en burgerwoningen wisselen elkaar af. Behoud van deze kleinschalige structuur en afwisseling van de bebouwingslinten is een van de uitgangspunten uit het LOP. Sterke ruimtelijke verdichting van de oude bebouwingslinten is niet wenselijk. Plaatselijke verdichting door bijv. de bouw van een nieuw huis in het bestaande lint is mogelijk, voor zover dit past binnen het bestaande ruimtelijke beleid van de gemeente en de landschappelijke kwaliteit van het lint behouden blijft. Vanuit het LOP gelden verder de volgende uitgangspunten voor de oeverwallen:

- geen aaneengesloten verdichting met nieuwe bebouwing,
- behoud afwisseling groene/open en dichte delen
- geen verbreding van de linten.

De maximale omvang van agrarische bedrijven (niet zijnde glastuinbouw) is o.a. afgestemd op de schaal van het gebied oeverwallen. Ter plaatste van het bedrijf is de schaal van het gebied gemiddeld genomen kleiner dan elders op de oeverwallen. Het toestaan van een bedrijf groter dan 1,5 ha is vanuit dit uitgangspunt op zich niet wenselijk.

Hierbij wordt opgemerkt, dat het bedrijf in de huidige situatie helemaal niet landschappelijk is ingepast. Het op een goede wijze inpassen van het bedrijf, ook als het zou worden uitgebreid, zou landschappelijk al een verbetering kunnen zijn.

3. *People*. Verder dient te worden beoordeeld of voor omwonenden een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. In dit kader wordt opgemerkt, dat het bedrijf voldoet c.q. kan voldoen aan wettelijke bepalingen. Er zijn weliswaar regelmatig klachten over overlast die wordt ervaren door omwonenden, echter er worden geen overtredingen geconstateerd. Het enkele feit dat er klachten zijn, betekent niet direct dat geen aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd.

Indien medewerking wordt verleend aan de uitbreiding van het bedrijf is het met het oog op het behoud van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat van omwonenden, ook van belang dat de gezondheid van omwonenden kan worden gegarandeerd. In een zone van ca 2 km van het bedrijf bevinden zich naast vele woningen in het buitengebied ook de kernen Gendt en Doornenburg.

In dit verband merken wij het volgende op. In het recente RIVM rapport "*Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies) : Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-*

aerosolen” is een statistische relatie gevonden tussen het wonen binnen 2 kilometer van een geitenhouderij en een extra risico op longontsteking. Dit verband is volgens deze studie tussen 2009 en 2013 elk jaar te zien en dat maakt de kans dat het verband op toeval berust klein. Het is niet duidelijk wat de oorzaak is van het verhoogde risico. Ouderen en jonge kinderen zijn het meest vatbaar voor longontsteking en een longontsteking bij deze kwetsbare groepen resulteert vaker in een ziekenhuisopname. In Nederland krijgen per jaar 250.000 mensen longontsteking. Daarvan worden ruim 35.000 mensen opgenomen in het ziekenhuis in verband met een ernstige longontsteking. De gemiddelde opnameduur bedraagt ruim 9 dagen met een herstelperiode van 2 tot 4 weken. Hieronder volgt een citaat uit dit rapport.

“Ook rondom geitenhouderijen hebben mensen een grotere kans op longontsteking. Eerder zijn hiervoor al aanwijzingen gevonden, die nu nader onderbouwd zijn over een langere periode. De onderzoekers zien deze toename over alle jaren van 2007 tot en met 2013, dus ook na de Q koortsepidemie, die van 2007 tot en met 2010 plaatsvond. Het aantal extra gevallen van longontsteking in het onderzoeksgebied dat kan worden toegeschreven aan de aanwezigheid van geitenbedrijven is gemiddeld over de jaren 2009-2013 ongeveer 89 patiënten per 100.000 mensen per jaar. Dat komt neer op ongeveer 5,4% extra patiënten. De Q koortsepidemie heeft waarschijnlijk tijdens de vroege jaren bijgedragen aan het verhoogde aantal longontstekingen. Het is echter geen verklaring van het verhoogde risico vanaf 2011. Wat deze toename wel veroorzaakt, is nog onduidelijk. Deze uitkomsten blijken uit vervolgonderzoek van VGO.”

Op dit moment is nog onduidelijk waardoor de toename van longontstekingen wordt veroorzaakt en is vervolgonderzoek noodzakelijk. Eind dit jaar / begin volgend jaar zal de Gezondheidsraad advies uitbrengen over de VGO-onderzoeken. Dit zou er toe kunnen leiden dat de onderzoeksresultaten worden erkend als Algemeen Aanvaarde Wetenschappelijke Inzichten.

Een vervolgonderzoek naar de oorzaken van de longontstekingen bij geitenhouderijen zal nog zeker 1,5 jaar duren. Tot die tijd is het zeer moeilijk, zo niet onmogelijk een goede inschatting van gezondheidsrisico's te maken.

In verband daarmee is het verzoek tot uitbreiding van de geitenhouderij is om advies voorgelegd aan de GGD. De GGD adviseert terughoudendheid bij uitbreidingen (zie bijgevoegd advies d.d. 3 augustus 2017).

Inmiddels heeft de provincie Gelderland in verband met mogelijk gezondheidsrisico's een voorbereidingsbesluit genomen dat tot doel heeft de vestiging van, de uitbreiding van, de omschakeling naar en een toename van de oppervlakte dierenverblijf van geitenhouderijen te voorkomen. De onderhavige aanvraag is echter ingediend vóór de inwerkingtreding van dit voorbereidingsbesluit. Dit betekent dat in deze casus juridisch gezien geen sprake is van een aanhoudingsplicht.

Dit neemt niet weg dat wij de overwegingen van die de provincie maakt bij het voorbereidingsbesluit delen. Zolang gezondheidsrisico's niet kunnen worden ingeschat, kan met de uitbreiding van de geitenhouderij geen goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd.

2.5 Provinciale verordening

De rechtbank heeft geconstateerd, dat in de ruimtelijke onderbouwing niet c.q. onvoldoende is gemotiveerd of voldaan wordt aan provinciaal beleid en regelgeving. Toegelicht had moeten zijn of sprake is van een grondgebonden dan wel een niet-grondgebonden bedrijf de zin van de geldende provinciale verordening. Dit onderscheid is relevant omdat de uitbreiding van een grondgebonden bedrijf mogelijk is en een (beperkte) uitbreiding van maximaal 500 m² van een niet-grondgebonden bedrijf slecht onder voorwaarden mogelijk is (provinciaal plussenbeleid).

Tijdens de zitting bij de rechtbank Gelderland is namens vergunninghouder gesteld dat het bedrijf als een grondgebonden bedrijf als bedoeld in de provinciale Omgevingsvergunning beschouwd moet worden

Vergunninghouder voorziet zelf in 50% van de voorbehoefte van zijn geiten. Hij stelt in een straal van 10 km rondom zijn bedrijf te beschikken hij over voldoende agrarische gronden waarop ruwvoer wordt geproduceerd.

Besluit:

Gelet op het vorenstaande constateren wij het volgende.

- De gevraagde omgevingsvergunning bouw past niet binnen de regels van het bestemmingsplan.
- Om medewerking te kunnen verlenen dient af te worden geweken van het bestemmingsplan en dient uw raad voordat een verklaring van geen bedenkingen te worden afgegeven voordat een besluit op de aanvraag om bouwvergunning kan worden verleend.
- Na uitbreiding heeft het bedrijf, uitgaande van het bestemde bouwvlak, een grotere omvang dan 1,5 ha. Gelet daarop kan worden geconstateerd dat de uitbreiding strijdig is met het gemeentelijke beleid.
- Gedurende de termijn van inzagelegging zijn twee zienswijzen ingekomen. Deze zienswijzen geven geen aanleiding de vergunning te weigeren.
- Beoordeeld is of het wenselijk is af te wijken van het gemeentelijk beleid. Daarbij is getoetst of sprake is van een duurzame ontwikkeling (aspecten profit, planet, people).
- Ten aanzien van deze aspecten kan het volgende worden geconstateerd.
 - Profit: In verband met een doelmatige en efficiënte bedrijfsvoering is het van is dat het bedrijf kan uitbreiden
 - Planet: Hoewel het bedrijf door de omvang als niet passend in de omgeving kan worden beschouwd, zou het bij een uitbreiding waarbij het bedrijf op een goede landschappelijke wijze wordt ingepast, meer passend in de omgeving gemaakt kunnen worden.
 - People: Gelet op het onderzoeksrapport "*Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies) : Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen*" van de RIVM is het op dit moment zeer moeilijk, zo niet onmogelijke een goede inschatting van gezondheidsrisico's voor de omgeving te maken en daarmee te beoordelen of met deze ontwikkeling een goed woon- en leef klimaat kan worden gegarandeerd.

Met in achtneming van het vorenstaande adviseren wij u géén verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de uitbreiding van de geitenhouderij gelegen aan de Angerensestraat 38 te Gendt.